



عراقچی به برکناری و محاکمه تهدید شد

تیغ استیضاح

گروه خبر: روز گذشته دقیقاً یک روز پیش از سفر سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان به مصر، توسط نمایندگان تندرو مجلس تهدید به استیضاح و برکناری شد. **حسینعلی حاجی دلیگانی، نماینده شاهین شهر** در مجلس در نطق میان دستور گفت: «بنده اینجا به آقای عراقچی هشدار می دهم؛ آقای عراقچی چه می کنی؟ اگر پایت را فراتر از آنچه در این قانون آمده بگذاری شما را مجازات خواهیم کرد.» او با اشاره به قانون «تعلیق همکاری با آژانس بین المللی انرژی اتمی»، تأکید کرد: «ما سالیان سال است عضو این معاهده هستیم. تکلیفی را پذیرفته‌ایم که بمب هسته‌ای نداشته باشیم و تاکنون هم به سمت تولید آن نرفته‌ایم. این موضوع روشن است، اما در مقابل دو حق برای ما قائل شد، حقوقی که در این معاهده برای ما پیش‌بینی شده به هیچ عنوان اجرا نشده است.» او افزود: «طرف‌های مقابل متعهد بودند نیروی انسانی ما را برای انرژی صلح‌آمیز آموزش دهند و تجهیزات لازم را در اختیارمان بگذارند؛ آیا این کار را انجام دادند؟ نه. نه تنها چنین حقی به ما داده نشد بلکه هم دانشمندان هسته‌ای ما را ترور کردند و هم مراکز هسته‌ای نطنز، اصفهان و فردو را بمباران کردند. این اقدامات توسط دو قدرت هسته‌ای انجام شد که خودشان هیچ التزامی به این معاهده ندارند، مجلس برای صیانت از حقوق ملت ایران قانونی را تحت عنوان الزام دولت به تعلیق همکاری با آژانس تصویب کرد. در این قانون آمده است که اگر طرف مقابل امنیت دانشمندان ما و مراکز هسته‌ای کشور را تضمین کرد، دولت می‌تواند برخی همکاری‌ها را انجام دهد، آن هم مشروط به گزارش سازمان انرژی اتمی به شورای عالی امنیت ملی. باید بررسی و اطمینان حاصل شود که آیا شورای عالی امنیت ملی این گزارش را بررسی کرده است یا خیر؟ از این رو این موضوع مشخص نیست.» حاجی دلیگانی با اشاره به اخبار منتشرشده درباره سفر احتمالی سیدعباس عراقچی به مصر، گفت: «اخیراً شنیده‌ایم در جریان این سفر متنی آماده شده که حقوق ملت ایران را تأمین نمی‌کند. در این متن، از جمله در بند۵، آمده که ایران باید به آژانس گزارش دهد مراکزی که بمباران شده چه وضعیتی دارند؛ این مسئله با حقوق ملت ایران همخوانی ندارد. یا در بند ۶ گفته شده بازرسان آژانس- که در واقع جاسوسان هستند-دوباره بیابندویرسنامه‌پیر کنند، آن‌هم از مراکزی که خود آن‌ها بمباران کردند. همچنین از ما خواسته‌اند آدرس دقیق نگهداری مواد هسته‌ای را ارائه دهیم و این بدین معناست اگر تاکنون این مراکز را بمباران نکرده‌اند، بتوانند هدف قرار دهند. این موارد خلاف حقوق ملت ایران است. همچنین در بندهای دهم و یازدهم این متن نیز امتیازات یک‌طرفه به طرف مقابل داده شده است. بنده به آقای عراقچی هشدار می‌دهم؛ اگر فراتر از چار چوب قانونی مجلس عمل کنید، علاوه بر برکناری، به دستگاه قضایی معرفی خواهید شد. شما حق ندارید حقوق ملت ایران را اینگونه واگذار کنید.»

سیدجواد حسینی کیا، نماینده سقز نیز در تذکر شفاهی خود با بیان اینکه قانون مجلس در خصوص مسئله هسته‌ای زیر پا گذاشته شده است، گفت: «وزارت خارجه امروز در حال توافق ترکمنچای دیگری است از این رو باید از حقوق ملت دفاع کرده و اجازه ندهید ترکمنچای دیگری بر ملت تحمیل شود و آنهایی که به رجام را امضا کردند، امروز بار دیگر برجام دیگر و آن هم نیک‌بازتر از قبل را بر ملت تحمیل کنند.» او با تأکید بر اینکه مجلس از حق ملت نخواهد گذشت، افزود: «وزارت خارجه و شخص آقای عراقچی بداند که اگر پا را از گلیم خودفراتر بگذارد قطعاً مجلس در قبال ایشان می‌ایستد و اورا استیضاح خواهد کرد چرا که ایشان نمی‌توانند منافع ملی را به بازی بگیرد و منافع ملی را دودستی به بغل اروپاییان خائن بدهد.» روز گذشته امیر موسوی نیز در مصر ناپدید شد. درست است که اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه درباره این موضوع اعلام کرد که موسوی دیپلمات نیست، اما تأکید کرد: «ایشان مدتی رابزن فرهنگی در یکی از کشورها بودند و با مدارک عراقی وارد مصر شدند، ما نیز این خبر را شنیده‌ایم و حتماً بر اساس وظایف کنسولی موضوع را پیگیری خواهیم کرد.» امیر موسوی رابزن فرهنگی ایران در مصر، مشاور اسبق وزیر دفاع، مدیر مرکز مطالعات استراتژیک و بین‌المللی ایران و تحلیل‌گر مسائل خاورمیانه در شبکه‌های العالم، المیادین و الجزيرة است که احتمال زبایش او توسط عوامل موساد در قاهره مطرح شده است. عراقچی در حالی در مجلس تهدید می‌شود که دستگاه دیپلماسی کشور با موضوعات پیچیده‌ای دست به گریبان است و حال باید ناپدید شدن یک ایرانی را پیگیری کند. این پیگیری از آنجا مهم می‌شود که فرد مذکور مدتی مشاور وزیر دفاع کشور (در دولت‌های هفتم و هشتم) بوده است.

۵۸ امضا برای استیضاح میدری

البته این تنها سنگ اندازی مجلس پیش پای دولت نبود. عباس گودرزی، سخنگوی هیئت رئیسه مجلس روز گذشته تأکید کرد: «طرح استیضاح احمد میدری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با ۵۸ امضا به هیئت رئیسه مجلس ارجاع شد.» ساعاتی پس از انتشار این خبر اعلام شد که وزیر کار دو چهره اصلاح‌طلب این وزارتخانه را برکنار کرده است. در چار چوب این تغییرات، حجت میرزایی از مدیرعاملی صندوق بازنشستگی کشوری و حسین علایی از مدیرعاملی صندوق بازنشستگی فولاد برکنار و علالدین ازوجی به عنوان سرپرست هر دو صندوق بازنشستگی کشوری و فولاد منصوب شد.

انتظار داشتیم که گزارش مصفانه‌ای با در نظر گرفتن واقعیت‌های میدانی ارائه شود. واقعیت میدانی چیزی جز حمله غیرقانونی و تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی و آمریکا به تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز ایران نیست. این اقدام آن قدر شنیع و بی‌سابقه بود که اقتضا می‌کرد آژانس به‌صورت مفصل به آن بپردازد و موضع خود را در قبال این اقدام غیرقانونی روشن کند؛ هم به دلیل ماهیت غیرقانونی این حمله و هم با این نگاه که چنین تعرضات و قانون شکنی‌هایی در آینده تکرار نشود. البته گزارش مربوط به دوره‌ای قبل از حملات نظامی رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه تأسیسات هسته‌ای ایران است. «بقایی خاطر نشان کرد: «در عین حال برداشت ما این است که آژانس به این درک رسیده که شیوه و نحوه اجرای تعهدات پادمانی ایران نمی‌تواند مشابه دوره پیش از هجمه نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی باشد؛ زیرا این حادثه، حادثه‌ای منحصر به‌فرد بوده است. اینکه تأسیسات هسته‌ای یک کشور که تحت نظارت آژانس قرار دارد، مورد تعرض قرار بگیرد، امری بی‌سابقه است و هیچ پروتکل یا روشی برای بازرسی در چنین شرایطی وجود نداشته است.» او ادامه داد: «این همان چیزی بود که در قالب سه دور مذاکرات در وین و تهران دنبال شد. هیئت نمایندگی ایران متشکل از مدیرکل صلح و امنیت بین‌الملل وزارت امور خارجه، با همراهی نماینده سازمان انرژی اتمی، در این مذاکرات شرکت کردند. آخرین دور مذاکرات نیز جمعه و شنبه گذشته برگزار شد. هنوز به جمع‌بندی نرسیده‌ایم، اما روند گفت‌وگوها مثبت بوده است. وی افزود: «ملاحظات مربوط به امنیت و ایمنی تأسیسات هسته‌ای ایران، واقعیات میدانی، قانون مصوب مجلس و همچنین ملاحظات شورای عالی امنیت ملی عناصری بودند که مذاکره کنندگان ما مدنظر قرار دادند و در مذاکرات خود با آژانس مطرح کردند. منتظریم آخرین گفت‌وگوها انجام شود و متن نهایی توافق میان ایران و آژانس، که در برگیرنده شیوه تعامل ایران با آژانس در شرایط جدید است، نهایی گردد. سخنگوی وزارت خارجه همچنین به موضوع جلوگیری ایران از ورود دوبارزس به دلیل انتقال اسناد فردو به مقر آژانس نیز واکنش نشان داد و گفت: «در گزارش [آژانس] از اقدام ایران برای منع ورود مجدد این بازرسان، به‌عنوان اقدامی غیرقابل توجیه نام برده شده است؛ در حالی که از نظر ما این اقدام کاملاً قابل توجیه بود. دلیل آن هم روشن است؛ همان طور که خود آژانس نیز ادعان کرد، این اسناد محرمانه اساساً نباید از تأسیسات ما خارج می‌شد.»

▼ مرور اقدامات ایران در ۱۱ روز گذشته

پس از اقدام ترویشکی اروپا در فعال‌سازی مکانیسم ماشه، دستگاه دیپلماسی اقداماتی را دنبال کرد. مذاکرات با آژانس پیش از این اقدام آغاز شده بود. سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه پس از بازگشت از سفر چین همراه با رئیس جمهور، سفری کوتاه و از پیش اعلام نشده به دوحه قطر داشت. عراقچی در این سفر که پنجشنبه گذشته انجام شد، ملاقاتی با **کایا کالاس، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا** داشت. این مذاکرات طیفی از موضوعات از جمله دسترسی بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به سایت‌های هسته‌ای ایران و همچنین وضعیت ذخایر اورانیوم با غنی بالا در ایران را شامل می‌شد. در این مدت، نامه‌نگاری‌های ایران با رئیس و اعضای شورای امنیت، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و دبیرکل سازمان ملل متحد نیز انجام شد.

▼ نامه مشترک ایران، روسیه و چین

همچنین در جریان سفر عراقچی به چین همراه با رئیس جمهور، نامه مشترکی از سسوی او و همتایانش از روسیه و چین به شورای امنیت و دبیرکل سازمان ملل نیز منتشر شد. در این نامه، با توجه به استناد طرف اروپایی به اقدامات جبرانی ایران پس از خروج یکجانبه آمریکا از برجام به عنوان نقض توافق، آمده است: «اقدامات جبرانی ایران، از جمله تعلیق اجرای تعهدات برجامی، مشخصاً در پاسخ به خروج آمریکا و نقض تمامی تعهدات آن و پس از دوره‌ای تداوم‌یافته از پایبندی مستمر ایران و عدم اقدام سه کشور اروپایی (E۳) /اتحادیه اروپا در جبران وضعیت اجرا شد. گام‌های متقابل برداشته شده توسط ایران نمی‌تواند مبنایی برای فعال‌سازی مکانیسم «اسنپک» باشد. غیرقابل پذیرش است که از این مکانیسم برای پاداش دادن به خروج آمریکا و متعاقباً عدم پایبندی سه کشور اروپایی (E۳) /اتحادیه اروپا به تعهدات‌شان، از جمله موارد مقرر در بیانیه پس از نشست ۲۵ به ۲۰۱۸ کمیسیون مشترک برجام، سوءاستفاده شود.»

▼ فشار عجیب مجلس بر دیپلمات‌ها

در کنار این که روند مذاکرات ایران و آژانس کُند پیش می‌رود، جریان تندرو در مجلس نیز فشار زیادی بر مجموعه دولت می‌آورد. با توجه به قانون تعلیق که ۴ تیرماه تصویب شد، هر گونه اقدامی در مسیر تعامل ایران و آژانس با حاشیه و واکنش در مجلس همراه است. تا جایی که پس از سفر بازرسان آژانس به تهران برای تعویض میله‌های سوخت نیروگاه بوشهر، این ندای ناراضیتی از قانون مصوب در مجلس شنیده شد که اختیار تصمیم‌گیری در مورد مسائل مربوط به آژانس را در اختیار شورای عالی امنیت ملی گذاشته است. تعدادی از نمایندگان تندرو مجلس هر اقدامی که در این مسیر انجام می‌شود را «غیرقانونی» اعلام می‌کنند که باعث ایجاد فشار مضاعف نیز شده است. موضوع خروج ایران از معاهده عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای (NPT) نیز به صورت انحصاری از تربیون‌های جریان تندرو و همچنین مجلس شنیده می‌شود. پس از فعال‌سازی مکانیسم، **حسینعلی حاجی دلیگانی، نایب‌رئیس اول کمیسیون اصل ۹۰** اعلام کرد که طرح سه‌فوریته خروج از NPT و قطع همکاری با آژانس را ارائه خواهد کرد. این طرح در سامانه مجلس ثبت و اخیراً گفته شد که قرار است روز یکشنبه-دب‌روز- در صحن بررسی شد. **کامران غضنفری، نماینده تهران** این موضوع را در گفت‌وگویی با همشهری اعلام کرد. اما در نهایت اعضای هیئت رئیسه در گفت‌وگوهایی با تسنیم و برنا اعلام کردند که قرار است روز یکشنبه، گزارش کمیسیون امنیت ملی در این موضوع به هیئت رئیسه ارسال شود و طرح مذکور هنوز در دستور کار نگرفته است. طرحی که اگر به صحن برود و سه فوریت آن تصویب شود، با توجه به قانون و ماهیت طرح‌های سفوریتی، ظرف یک روز به قانون تبدیل می‌شود. چرا که کلیات و جزئیات در صحن بدون فاصله بررسی و در صورت تصویب، با حضور اعضای شورای نگهبان در مجلس، تصویب و پس از آن ابلاغ می‌شود. پس از طرح این موضوع از سوی مجلس، منتقدان مطرح کردند که چنین تصمیمی یک بحث حاکمیتی و کلان است و مجلس در جایگاهی نیست که به تنهایی درباره آن قانونگذاری کند. این موضوع به سیاست‌های کلی برمی‌گردد و در حیطه اختیارات مقام رهبری است. دب‌روز نیز سخنگوی وزارت امور خارجه گفت که خروج از ان پی تی باید توسط نظام تصمیم‌گیری شود.

جای خالی کارگر

درباره عکسی از آیین افتتاح باند شرقی منطقه ۲ آزادراه تهران-شمال

امیر جدیدی

عکاس و روزنامه‌نگار



نوشتن درباره تمام نشدن پروژه آزادراه تهران-شمال آنقدر نخبنا، تکراری و بی‌نمک شده است که حقیقتاً خجالت می‌کشم درباره‌اش بنویسم. حکایت عکس‌هایی که هر بار رؤسای جمهور مختلف با هر تکه از این بزرگراه می‌گیرند چیزی شبیه عکس جشن تولدی است که با ماه‌ها تأخیر برگزار می‌شود. طرح اولیه این آزادراه در سال ۱۳۵۳ ریخته شده و بعد از انقلاب دولت‌های مختلف سعی در اتمام پروژه کرده‌اند، اما این سعی تا امروز و احتمالاً حالا حالاها به نتیجه نمی‌رسد. سال‌های سال دولت‌های مختلف به دلایل و بهانه‌های رنگارنگ مثل تأمین مالی و تعارض‌های طبیعی و مالکین خصوصی ... در ساخت این پروژه سعی بی‌فایده کردند. نتیجه اینکه پروژه ملی آزادراه طی این سال‌ها از حالت آرزوی ملی به حسرت ملی تغییر وضعیت داده است.

واقعیت این است که لااقل از حدود هفت، هشت، ۱۰ سال پیش که روی این پروژه قفلی زده‌ام به نتیجه‌ای رسیدم که خیلی دلیل عقلی ندارد. با این حال اینجا می‌نویسمش بلکه گره از کار فرو بسته دولت‌ها باز شود. خصوصاً اینکه با دیدن عکس‌های افتتاح باند شرقی منطقه دو آزادراه تئوری‌ام قوت بیشتری گرفت. قدیمی‌ها اعتقاد داشتند اگر در ساخت یک بنا به هر دلیلی کارگر ناراضی از در آنجا بیرون برود آن خانه تا قیام قیامت خانه نمی‌شود که نمی‌شود. اینطور بود که معمارها و صاحب کارها منت کارگرها را می‌کشیدند و تا راضی نمی‌شدند روی خانه کلید نمی‌انداختند. دب‌روز که به عکس افتتاح نگاه می‌کردم هی چشم انداختم بلکه عکس تقدیر از چهارتا کارگر را کنار رئیس جمهور بینم. حتی به عکس بسنده نکردم و متن سخنرانی مسعود پزشکیان را خواندم. دروغ نگفته باشم رئیس جمهور با بیان «تشکر از همه مهندسين، کارگران، کارشناسان و همه کسانی که برای اجرای این پروژه تلاش کردند» به دغدغه‌های ذهنی‌شان که دلایل عقب افتادن از دیگر کشورها ... بود، پرداختند. به عکس دقت کنید. به نظر تان در میان همه لیخندها، جای صورت‌های خسته از گرمای آفتاب بیابان و پوست‌های چروکیده از سرمای استخوان‌سوز که راه را ساخته‌اند خالی نیست؟ می‌خواهم دلم را راضی کنم و بگویم دلیل اینکه این پروژه تمام نمی‌شود چیز دیگری است. اما واقعیت این است که یک ندایی ته قلبم می‌گوید اگر می‌خواهید این پروژه به خوبی و خوشی تمام شود یک نفر را مامور کنید و بروید از کارگرها حلالیت بطلبید.

